23. december

Årets tre bedste udstillinger er i dag udvalgt af Pernille Albrethsen, Kunstkritikks redaktør i København.

Af Pernille Albrethsen 23.12.19 Julekalender Article in english

Dronning Zenobia fra Palmyra. Foto: Cecilie Brøns & Lars Hummelshøj ©Ny Carlsberg Glyptotek.

***Vejen til Palmyra*, Glyptoteket, København**

To timer på Glyptoteket og man glemmer, at man ikke bor i en kulturnation. Især hvis man går ind for at se udstillingen om det antikke Palmyra, en oaseby i det nuværende Syrien, og et af antikkens kosmopolitiske samfund. Ved indgangen møder man en topografisk model, der viser de skiftende invasioner af Palmyra, fra Romerriget helt op til de voldsomme ødelæggelser af ISIS i 2015, som minder om, at dette også er en sørgeligt aktuel fortælling. Omdrejningspunktet er henved 100 gravportrætter, relieffer i kalksten, af palmyrerne fra år 0-300. Især fremstillingerne af byens berømte dronning Zenobia fascinerer. Helt i særklasse er det at følge museets polykromiforskningsprojekt, som viser den syriske popprinsesse i al hendes herlige, sandsynlige polykromi.

Gianna Surangkanjanajai, *Untitled (projector)*, 2019, Den Grønne Hal, Det Kosmiske Hierarki, 2019. Foto: Det Kosmiske Hierarki.

Ann Sophie von Bülow, *Det Kosmiske Hierarki*, Fristaden Christiania, København

Som nabo til Christiania i et par årtier har jeg længe sukket efter, at fristaden skulle blive lige så opvakt på billedkunsten, som den altid har været det på musikken. I 2019 kom så den længe ventede opdatering af *fredsdue-og-hjerte*-æstetikken, som har hersket siden fristadens fødsel i 1971. Stille og roligt, måned efter måned, blev Det Kosmiske Hierarki rullet ud af Ann Sophie von Bülow, der selv er opvokset på Staden (selvfølgelig, ellers havde det ikke være muligt). Første anslag fandt sted i Stadens Museum for Kunst og var slet og ret en udstilling af Christianias permanente samling. Strittende, overrumplende og dansk kunsthistorie af den fineste slags. Derefter rullede Hierarkiet videre med skiftende udstillinger på nye steder i det 34 hektar store område midt i hovedstaden. Joachim Koester blev vist i biografen Byen Lys, Cecilie Skovs amorfe aluminiumsskulpturer lyste op i Fremtidsskoven og i min yndlingsforretning, Den Grønne Hal (et genbrugsbyggemarked, som har alt!), indsneg Gianna Surangkanjanajai sin skulpturelle parallelverden, der næsten gik i ét med de brædder, kasser og rør, som stedet i forvejen er fuld af. Dertil kommer en ugentlig (!) klumme af Mira Winding i Christianiaavisen Ugespejlet. Det Kosmiske Hierarki giver ikke kun håb til den del af den yngre scene, der er trætte af den lidt uambitiøse «kultur-er-godt-for-øjnene»-devise, der præger mange danske kunstinstitutioner. Det giver også håb i en tid, hvor København ligger underdrejet af en neoliberal byudvikling, der maser skævheder ud af enhver krog og tanke. *Christiania, du har mit hjerte* – igen.

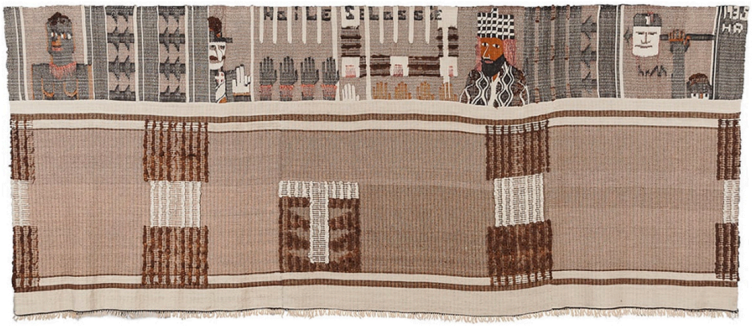

Hannah Ryggen, *Etiopia*, 1935.

Hannah Ryggen, *Woven Manifestos*, Schirn Kunsthalle, Frankfurt. Kurateret af Marit Paasche og Esther Schlicht

Over årene har jeg fulgt den norske Hannah Ryggen-mani på afstand fra København. Jeg må endda indrømme, at præsentationen af hendes værk på Documenta i 2013 forsvandt lidt i det generelle objekt-orienterede virvar. Så det var først i år, at jeg sådan rigtig så Ryggens vævekunst – og blev overrasket over monumentaliteten, de politiske budskaber og, ikke mindst, humoren. Ryggen kommenterer General Francos kup i Spanien og Mussolinis invasion i Etiopien og var så meget til stede i sin tid, selvom hun fysisk befandt sig så langt fra verdens brændpunkter, som man nærmest kan komme – på gården i Norge bag den hjemmebyggede væv og med uld, som hun selv indfarvede ved hjælp af den omgivende natur; bark, mos, birkeblade, lyng, kogler og fuglekirsebær. Jeg har nu også meldt mig under fanerne!